

SVENSKA JOURNALEN

LÄKARMISSIONENS MEDLEMS-
OCH ORGANISATIONSTIDNING
NR 2 MAJ 2025 ÅRGÅNG 101

SUDAN:

"I kriget har
svälten blivit
ett vapen"

BISTÅNDSKOLLEN:

Så fungerar
brunnsborrning
i Afrika

KATTIS AHLSTRÖM:

"Jag ser
instrument
i människor"

Faith Kakembo
har tävlat i Melodifestivalen
två gånger och turnerar
med Läkarmissionens
Sånger för Livet.

49

tusen nyfödda barn har
sedan 2018 registrerats
digitalt på fem sjukhus i
Kivu-provinsen i Kongo.

Att bära ett liv

Faith Kakembo om att bli mamma, hitta
rösten och stå stadigt i sina rötter

SKICKA EN PERSONLIG HÄLSNING PÅ MORS DAG!

Hylla en mamma med ett digitalt morsdagskort och hjälp samtidigt en kvinna i utsatthet att få föda säkert på sjukhus.

1. Öppna kameran i din mobiltelefon.
2. Skanna QR-koden.
3. Följ instruktionerna i telefonen.

För 180 kronor får du ett fint illustrerat digitalt kort som skickas via sms med plats för en personlig hälsning. Scanna qr-koden här intill för att komma till kortet.

I soluppgången vid gränsen tänds hoppet

Natten till den 27 januari intog rebellgruppen M23, med rötter i Rwanda, gränsstaden Goma i regionen Nord-Kivu, DR Kongo. Några veckor senare föll även staden Bukavu i Sud-Kivu, där Panzisjukhuset och dr Denis Mukwege kämpar mot sexuellt våld. FN rapporterar om över 100 000 människor på flykt, många till närliggande Burundi och Uganda, och runt 900 våldtäktsoffer – cirka 60 per dag.

Invasionen kom inte som en chock. Inom Läkarmissionen hade vi länge mottagit rapporter om ökade spänningar och visste att det bara var en tidsfråga innan det skulle smälla. Ändå skedde övertagandet på ett mer brutalt sätt än väntat. Inom 48 timmar var nästan all elektricitet och internet-tillgång borta.

Jag bestämde mig tidigt för att resa till Rwandas gräns vid Goma, för att möta Läkarmissionens lokala personal och officiella sjukhusrepresentant, Banyene Bolere, som också representerar kyrkorörelsen CEPAC i Nord-Kivu, huvudman för Kyesherosjukhuset. Vi planerade en stor humanitär insats och jag var där för att förhandla ett nytt avtal. Jag ville också visa solidaritet med vår personal och våra lokala partners och kyrkonätverk i Goma.

Så stod jag där i soluppgången, klockan sex på morgonen, trött men målmedveten, och såg Banyene gå över gränsen. Gränsvakterna frågade honom: "Varför ska du in i Rwanda? Vad ska du där och göra?" med vapen riktade mot honom. Banyene svarade lugnt och stilla: "Jag ska be, vi ska ha ett bönemöte."

Dessa ord gav honom en öppning. De beväpnade

vakterna släppte in honom i Rwanda och när vi möttes stod de beväpnade gränsvakterna och alla som fanns där och såg på. "Nu måste vi be, nu tittar alla på oss", sa Banyene försiktigt till mig. Om man ska prata om en ögonblicksbild som påverkar hela ens liv för att förstå vad en humanitär kris innebär, vad det är som händer när man låter sig beröras – för mig är det ett sådant ögonblick. I de svåraste stunder, mitt i allt elände, finns en tro som bär och ett hopp om en annan värld.

Jag påmindes återigen om kraften i den lokala kyrkan och dess förmåga att hjälpa på plats och stå stark även vid brutala attacker. Om modiga ledare som aldrig ger upp utan bär på ett större hopp. Om ledare som tack vare sin tro kan röra sig fritt mellan annars stängda gränskontroller. Efter min hemkomst har Läkarmissionens humanitära insats fortsatt. I detta nummer har du chans att bekanta dig med vår modiga landchef i DR Kongo, Bruno Kitoko, som fortsätter det viktiga arbetet vid gränsen.

PS. Om du vill stötta denna insats i Kongo med en extra gåva så finns ett inbetalningskort bifogat i tidningen. Stort tack!

JOSEPHINE SUNDQVIST
GENERALSEKRETERARE,
LÄKARMISSIONEN

Läkarmissionen grundades i Sverige år 1958 och är idag en internationell biståndsorganisation som leds från det globala kontoret i Vällingby, Stockholm. Vi arbetar med långsiktiga hjälpinsatser för fattigdomsbekämpning, med fokus på social och ekonomisk rättvisa, hälsa, utbildning, vatten och sanitet. Vi gör också akuta humanitära insatser. Insatserna görs främst i Afrika men även i Latinamerika och östra Europa. Arbetet bedrivs med hjälp av gåvor från svenska privatpersoner och institutionellt stöd. Läs mer på lakarmissionen.se.

Följ oss i våra
sociala kanaler:

Säg din mening i Svenska Journalen.

Hej Läkarmissionen!

Hej Josephine!
Stort grattis till FUF:s pris! Läste om din mormor och mamma i din ledare. Min yngste brors dotter, Sarah, är barnmorska på special-förlossningen i Göteborg. Sarah är aktiv när det gäller barnmorskors arbetsvillkor. Dessutom har jag flera pensionerade barnmorskor i min vänskapskrets. Gillar den norska och danska titeln *jordemor*, det är vad det handlar om.

Leif Lendrup

Stort tack för ditt inspirerande mail Leif!
Barnmorskans betydelse kan aldrig överskattas och det är på tiden att vi ger alla barnmorskor där ute den uppmärksamhet och den uppmuntran de verkligen förtjänar.

Med vänlig hälsning
Josephine Sundqvist,
Generalsekreterare,
Läkarmissionen

Hej!
Häromdagen fick jag ett mail från Läkarmissionen om att ni bad mig bli månadsgivare. Det var ju inget konstigt. Jag stödjer er till och från. Det jag är upprörd över är att jag skulle välja en av tre gåvor, om jag blir månadsgivare. Nu vill jag inte stödja er längre om gåvor till er går

Hör av dig till oss!

Vi vill gärna höra dina åsikter om tidningen, frågor om Läkarmissionens arbete eller tankar från dig som läsare!
Maila svj@lakarmissionen.se

Erika Stenlund, redaktör för Svenska Journalen.

till presenter i stället för ert uppdrag.

Karin

Hej Karin!
Tack för ditt stöd till människor i utsatthet och för att du tar dig tid att skriva till oss. Vi arbetar hårt för att få in nya månadsgivare och är mycket noggranna med hur vi använder våra resurser. När vi genomför insamlingskampanjer ser vi alltid till att det ger mer tillbaka än det kostar, annars väljer vi andra vägar. Samtidigt ser vi att premier kan vara en avgörande faktor för att fler ska ta steget att bli månadsgivare och därmed bidra långsiktigt till arbetet.

De gåvor vi erbjuder är framtagna tillsammans med kända profiler och företag som vi samarbetar med, och de har ett stort engagemang för Läkarmissionens arbete. I flera fall bidrar dessa företag med produkterna för att stötta vår insamling, vilket gör att vi kan använda våra medel så effektivt som möjligt.

Jag hoppas att detta förtydligar hur vi resonerar. Hör gärna av dig om du har fler frågor eller funderingar!

Vänliga hälsningar,
Hanna Rosell
Chef för insamling och kommunikation

TACK!

... till Nivea som sponsrar nya månadsgivare med ett hudvårds-kit som välkomstgåva i samarbete med podden Louise & Julia.

Många flickor missar skolan för att mensskydd är för dyrt. Nu har vi lärt oss att sy våra egna, och vi kan också sälja dem och lära andra flickor.”

Tuna, 13 år

Tuna kan gå i skolan varje dag – tack vare dig!

I många av de länder där Läkarmissionen arbetar stannar mer än hälften av flickorna hemma från skolan när de har mens, vilket gör att de missar en fjärdedel av sin utbildning. I Sydsudan är mensskydd en bristvara. Men tack vare ditt stöd får flickor som 13-åriga Tuna nu lära sig mer om sin kropp, sy egna återanvändbara bindor och sprida kunskap vidare.

FOTO: ANNA LEDIN WIRÉN

Snart släpper vi höstens roligaste körprojekt!

Är du körsångare och vill vara med och sjunga Peter Hallströms arrangemang tillsammans med över 100 andra körsångare? På fyra olika orter i Sverige kommer vi snart att söka körsångare som vill vara med. Håll utkik på vår hemsida och i våra sociala medier!

INNEHÅLL:

FOTO: ANNA LEDIN WIRÉN

Faith Kakembo – rotnad i två världar. Sid 14

- 06 Läkarmissionen nu officiellt i Norge.
- 08 Reportage: Två år av krig i Sudan.
- 14 Intervju: Artisten Faith Kakembo turnerar med "Sånger för Livet."
- 20 Bildreportaget: I Kongo pågår en av världens bortglömda konflikter.
- 24 SvJ förklarar varför vattenbörning är akut livräddning.
- 26 Läkarmissionens landchef berättar om arbetet från kriget i Kongo.
- 28 Hans Brandström startade insamling när han fyllde 70 år.
- 29 Krönika: För Kattis Ahlström är vi alla instrument.

FOTO: LÄKARMISSIONEN

Bruno leder arbetet i Kongo. Sid 26

FOTO: NICOLAS HAMMARSTRÖM

Unika vittnesmål från Sudan.

Sid 08

Kalender
Läkarmissionens konserter

MAJ

Elvis älskade gospelsånger – Lars "Lisa" Andersson med band
• 11 maj – Tumba kyrka kl. 17
Sånger i livets tonart – Richard Niklasson och Lasse Ahgnell
• 13 maj – RPG Centrumkyrkan

Flen kl. 14

För kärlekens skull – Hasse Hallström, Ingamay Hörnberg och Lennart Sjöholm
• 17 maj – Pingstkyrkan Floby kl. 19
• 18 maj – Gråshagens kyrka Jönköping kl. 16

JUNI

Hallström & Hallström (Peter & Hasse)

• 14 juni – Immanuelskyrkan Borås kl. 18
• 15 juni – Fjällstugan Jönköping kl. 18

Att gå i Guds kärlek – Solistkvartetten

• 25 juni – Sunne kyrka kl. 19
• 26 juni – Ekshärads kyrka kl. 19
• 27 juni – Kristinehamns kyrka kl. 19

• 28 juni – Holmedals kyrka kl. 18
• 29 juni – Tveta kyrka kl. 19

AUGUSTI

Elvis älskade gospelsånger – Lars "Lisa" Andersson med band
• 17 aug – Kröngårdskyrkan Vimmerby kl. 18
RPG Elvis älskade gospelsånger – Lars "Lisa" Andersson
• 27 aug – Pingstkyrkan Trollhättan kl. 15
Elvis älskade gospelsånger – Lars

"Lisa" Andersson med band

• 29 aug – Pingstkyrkan Smålandsstenar kl. 19
Sånger i Livets tonart – Richard Niklasson & Lasse Ahgnell
• 30 aug – Fridhem Tidaholm kl. 18
• 31 aug – Mjölby Pingstkyrka kl. 16

SEPTEMBER

RPG Ingemar Olsson
• 4 sept – Centrumkyrkan

Lammhult kl. 15

Melodies from the chapel – Vocalsis

• 6 sept – Marieborgskyrkan Västervik kl. 18
• 7 sept – Pingstkyrkan Söderköping kl. 15

För kärlekens skull – Hasse Hallström, Ingamay Hörnberg och Lennart Sjöholm

• 13 sept – Equmeniakyrkan Borgstena kl. 18
• 14 sept – Fridhemskyrkan Zinkgruvan kl. 16

Kongo blöder – sjukhuset är en sista tillflykt

I östra Kongo intog rebellgruppen M23 Goma och Bukavu i februari. Civila skjuts, hem plundras och människor tvingas just nu på flykt. Mitt i kaoset fortsätter Kyesherosjukhuset, där Läkarmissionen verkar, att ta emot skadade och sjuka – trots extrem brist på resurser.

Sjukhuset är överfullt, medicinerna håller på att ta slut och personalen arbetar dygnet runt utan vila. Provisoriska tält har satts upp utanför sjukhuset för att kunna ta emot fler patienter eftersom sjukhuset är överbelagt.

Situationen är katastrofal. Vi saknar el, vatten och mat. Människor söker skydd här eftersom de inte vet vart de ska ta vägen. Vi har snart slut på mediciner och vi behöver mer personal som kan arbeta. Vår personal arbetar dag och natt utan vila, och vi har tvingats ta in volontärer eftersom vi inte klarar av trycket. Det är oerhört tufft och situationen är inte bra, säger sjukhuschef Banyene Bolere.

– De internationella organisationerna har lämnat,

När 10-åriga Feza flydde med sin familj träffades hon av en kula. Samma kula som först dödade hennes pappa och bror. Hennes mamma bar henne till Kyesherosjukhuset där hon nu återhämtar sig.

men Läkarmissionen och vår partner CEPAC stannar kvar och koordinerar insatserna. Tack vare vår långa närvaro i Kongo kan vi agera snabbt och få fram livsviktig hjälp. Just nu kraftsamlar vi för att leverera mediciner, mat och sjukvårdsmateriel, säger Josephine Sundqvist,

Läkarmissionens generalsekreterare. Hon besökte Rwanda, vid gränsen till Goma i februari när rebellerna intog städerna i östra Kongo för att stötta personal och koordinera insatser tillsammans med Bruno Kitoko, landchef för Kongo.

Läkarmissionen nu i Norge

Den 23 januari lanserades Läkarmissionen i Norge officiellt, med Dr. Denis Mukwege som hedersgäst och huvudtalare vid det första eventet i serien 'Peace Talks'.

Peace Talks är ett initiativ skapat av Läkarmissionen i Norge och består av en serie evenemang där människor får möjlighet att möta och lyssna till personliga berättelser från politiker, fredsförkämpar, men också de som själva har upplevt krig och de som ägnat sina liv åt att förstå varför konflikter uppstår. Vid lanseringen deltog två kvinnor från den östafrikanska diasporan i Norge i ett samtal med Dr. Mukwege, vilket resulterade i en nära och gripande diskussion om den kritiska situationen i Kongo.

Joy Holmedahl tv, i samtal med Denis Mukwege och Louise Kinja om den kritiska situationen i Kongo.

Kvällen inramades av gospelmusik med Kine Ludvigsen Fossheim och en kör på över 80 sångare, ledda av Leif Ingvald Skaug. Skaug, som är strategichef och mobiliseringsledare för Läkarmissionen i Norge, kommer att använda körsång genom initiativet Peace Choir som ett strategiskt verktyg för att främja fred.

– Vi vill positionera

Läkarmissionen i Norge som en fredsrörelse. Ser man på helheten i Läkarmissionens internationella arbete, blir det tydligt att alla våra projekt bidrar till att bygga en grund för varaktig fred. Vårt mål är att mobilisera både givare och engagerade röster för att främja fred genom musik och samtal, säger Leif Ingvald Skaug.

Läkarmissionen tilldelas unik certifiering

I maj 2024 fick Läkarmissionen ett glädjande besked – man blev godkända för CHS-certifiering*. Endast fyra biståndsorganisationer i Sverige har denna unika certifiering, som är en kvalitetsstämpel på organisationens arbete i fält. Kortfattat handlar det om att arbeta etiskt och moraliskt och sätta människor i utsatta situationer i centrum och låta deras röster höras.

Core Humanitarian STANDARD

*CHS står för Core Humanitarian Standard, med nio förpliktelser att skriva under på. För mer info, skanna QR-koden med mobilens kamera.

Läkarmissionen i media

Goda krafter uppmärksammades under Vänliga Veckan

Vänliga Veckan, som i år uppmärksammades för 79:e gången, fick stort medialt genomslag. Ayaan Hassan, vinnare av det nyinstiftade Vänlighetspriset, tillsammans med finalisterna och generalsekreterare Josephine Sundqvist, medverkade i sammanlagt 21 inslag i både lokala och nationella medier under veckan i februari.

Finalisten Urban Rydholm fick i tidningen Sydsvenskan och P4 Malmöhus berätta om sitt arbete i Indien där han startat ett sjukhus för reumatiker.

Isabella Olsson i Aftonbladet.

Josephine Sundqvist i Hemmets Vän.

Aftonbladet uppmärksammade hur Trumps beslut att skära ner på USAID påverkar biståndet och intervjuade Isabella Olsson, på plats i Sudan. Josephine Sundqvist medverkade kring den humanitära situationen i Kongo, som en av de bortglömda konflikterna, i ett reportage i Hemmets Vän.

Vänliga veckan inleddes med intervju av generalsekreterare Josephine Sundqvist i TV4:s 'Nyhetsmorgon' där vinnaren av Vänlighetspriset, Ayaan Hassan, avslöjades.

Ayaan i P4 Extras studio med programledaren Titti Schultz.

"Efter Fem" i TV 4 lyfte mödradödligheten i världen och vinnaren Ayaans arbete med att utbilda barnmorskor i Somalia.

Ledarskap i en ny världsordning

Under våren samlades ledare och beslutsfattare till frukostsamtalet LEADtalks i Filadelfia Convention Center. Ämnet för dagen var; "Vad händer med den skandinaviska chefsmodellen i en tid då auktoritära ledarstilar växer globalt?".

Med Donald Trumps andra mandatperiod som bakgrund diskuterade Per Schlingmann, författare och strateg, och Cissi Elwin, tidigare

vd för Chefsakademin, hur lågmäld diplomati och platta organisationer kan överleva i en alltmer polariserad värld. LEADtalks arrangeras i samarbete med Filadelfia Convention Center och Euroacademy, eftersom företag och partnerskap är avgörande för Läkarmissionens arbete. Genom dessa samarbeten skapas viktiga mötesplatser för att stärka relationer med ledare som delar Läkarmissionens vision.

Per Schlingmann deltog tillsammans med Cissi Elwin i ett panelsamtal som leddes av Daniel Grahn.

– Jag vaknade av Ayams skrik. Hennes säng var helt nedsölad av blod, berättar mormor Zeinab Bakir, 80 år. Vi träffar femåringen och hennes mormor på ett sjukhus i Khartoum. Läkarmissionen finns på plats i krigets Sudan, där den mest basala hjälpen gör skillnad på liv och död.

TEXT: MAGNUS FALKEHED / FOTO: NICLAS HAMMARSTRÖM

”SVÄLT ANVÄNDS SOM VAPEN”

D

en förlupna kulan hade borrat sig genom plåttaket och in i flickans mage. I krig är gevärskulor som kulorna i en roulett: de landar alltid någonstans, men ingen vet var eller i vem.

För flickan Ayam hade den lika gärna kunnat tränga sig in i hennes huvud eller bara i golvet, bredvid sängen.

Men i en huvudstadsregion där stridande arméer, miliser och förband håller olika delar av staden är ibland själva resan till ett sjukhus den farligaste delen.

Med hjälp av Ayman Bashirs lyckades hon komma till sjukhuset al Nao i Omdurman, nära Nilen, flera timmar senare. Omdurman är en av de tre städer och flodbanker som med Khartoum och Bahri utgör huvudstaden där den blå och den vita Nilen möts.

DE KVALMIGA korridorerna är fulla med rader av sängar som den som Ayam och hennes mormor delar på.

Mormor Zeinab fingrar på kulan som läkarna gav henne i en plastpåse, när något händer vid britsen bredvid. Krigets roulett har gått ett varv till och nu är det mannen på britsen bredvid flickans som dör.

Femåringen försöker vrida på huvudet, hon känner med hela sin kropp den isande dödsskräck som sprider sig i salen.

Ute på gården väntar fler patienter. Sjukhusledningen har slagit upp tält för att få plats för fler. Det är inte kulor och granater som dödar flest i ett krig. Döden är ofta lömskare än så, förklarar sjukhusdirektören Jamal Mohammed:

– Naturligtvis finns det de traumatiserade, de som skadas av explosionerna och annat. Men nio av tio patienter

Ayam Sabir Bashir, 5, ligger skottskadad på Al Nao sjukhusets akutmottagning. Skräckslagen ser hon på när mannen i sängen bredvid plötsligt avlider. Mormor, Zeinab Bakir, 80, försöker desperat lugna och trösta Ayam som nu tror att hon också ska dö.

Mormor visar kulan som läkarna plockat ur flickan Ayams mage.

kommer hit på grund av andra konsekvenser; undernäringen, bristen på vård, kroniska sjukdomar som inte kan vårdas som de borde, förklarar han.

Och så finns det svälten och undernäringen:

– I Sudan används nu svälten som vapen, precis som Israel har gjort i Gaza, säger sjukhusdirektören.

På barnsjukhuset al Buluk har personalen tvingats göra om en hel flygel till en avdelning som används enbart för undernärda barn.

PÅ EN BRITS i barnsjukhuset i Omdurman ligger en tvåårig pojke. I normala tider skulle han vara i ålder att både gå och prata.

Men Malik Fulew väger bara 5,9 kilo när han borde väga det dubbla. Han orkar inte ens sitta upp och gör mest några gnyende ljud ifrån sig. Ur lätena kan sköterskan skönja ordet ”mamma”.

– Det kommer in två, tre barn per dag

”Nio av tio patienter kommer hit på grund av undernäringen, bristen på vård och kroniska sjukdomar som inte kan vårdas som de borde.”

i det här skicket, förklarar sköterskan Weam Ali Othman, 29. Hon har långa dagar på sjukhuset och låter sin egen bebis sova i ett hörn, bakom en skärm.

– Jag önskar verkligen inget barn det öde som de här barnen har mött, säger sjuksköterskan.

Lite flytande grön avföring rinner ur det som är kvar av Maliks beniga rumpa. Han försöker gång på

Brist på näring och zink har gett bleka fläckar på huden på de undernärda barnen på kliniken.

MÅNGA AV DE mammor som samlas i kliniken berättar om flykt från krigsområden, om flera dagars farofyllda färder. Om hur det ibland varit just flykten som gjorde att barnen säckade ihop, eller att deras immunsystem inte längre orkade med.

Hela Sudan är i dag uppdelat i olika områden som kontrolleras av någon av de stridande parterna.

Kort efter att landets civilbefolkning gjorde revolution 2019 och avsatte den internationellt efterlyste, förre diktatorn Omar al-Bashir, så tog militären

På Al-Buluk barnsjukhus vårdas undernärda Nada Numan, 18 månader. Flickans mamma Aisha Al-Balula, 30, finns hela tiden vid sin dotters sida. Familjen lyckades fly från Tuti Island när RSF soldater stormade byn.

En soldat spelar fotboll med några av flyktingbarnen.

Läkarmissionens insatser i Sudan

- Idag driver Läkarmissionen 16 st WASH-projekt (Vatten, Sanitet, hygien) i Sudan. De omfattar borrhning och renovering av brunnar, uppgradering av vattenförsörjningssystem, konstruktion av latriner samt insatser för att främja hygien och för-

- bättrad sanitet.
- I fem utbildningsprojekt, sk "Education in Emergencies", (Utbildning i krissituationer) tillhandahåller man skolmaterial och undervisningsresurser, psykosocialt stöd, hygienartiklar, lärarutbildningar samt renovering och upp-

- byggnad av skolor.
- Man är dessutom verksam på 32 platser där internflyktingar samlats sk "gathering points". Här delas hygien- och sanitetskit, matpaket och kontantstöd ut, samt stöd för överlevare av sexuellt våld.

makten i landet, 2021. Men det dröjde inte länge innan den reguljära armén och den fruktade ungefär jämstarka milisen Rapid Support Forces, RSF hamnade i krig med varandra, påsken 2023.

Sedan dess har våldet och terrorn trappats upp. Befolkningen bombas, blir in-

11

miljoner människor är sedan påsken 2023 på flykt i och utanför Sudan.

stängd i områden samtidigt som tillgång till vatten, el, mat och skola försvinner.

Där den blå och den vita Nilen möts i Khartoum ligger ön Tuti. Det var en svalskande medelklassidyll innan kriget inleddes.

I dag beskriver revisorn Mohammad Ahmed, 46, sitt hem på Tuti Island som ett inferno. Han har just lyckats fly därifrån med sin fru och fem barn. I dag bor de som internflyktingar i en skolbyggnad i Omdurman på den regeringskontrollerade sidan av floden.

– Det enda vatten vi kunde dricka var det från Nilen. Vi var sjuka hela tiden, säger Mohammad Ahmed.

JUST TILLGÅNGEN till vatten är bland de mest livräddande åtgärder som omvärlden kan hjälpa till med. Därför fokuserar Läkarmissionen eller LM International, som man kallas internationellt, hårt på sina vatten och hygienprojekt. Idag driver Läkarmissionen 16 sådana projekt i Sudan.

Sedan påsken 2023 är nu runt elva

miljoner personer på flykt inom och utanför Sudan.

Många av dem är inhysta i skolor. Samtidigt som en hel generation elever riskerar missa sin skolgång. LM International lägger därför stor vikt vid att snabbt få i gång all undervisning som de kan i så kallade Education in Emergencies (Utbildning i krissituationer).

– Med det pågående kriget och de humanitära kriserna i Sudan är livräddande insatser högsta prioritet, men utbildning är också avgörande och kan inte

vänta, säger Sally Magzoub, programansvarig för LM International i Sudan.

Kvinnor vi träffar i Kassala – i den södra delen av landet – berättar om flykten från Tamboul i Al Jazeera-regionen, i centrala Sudan. Flickor och kvinnor samlades i ett hus eller låstes in i ett rum, separerade från männen. Där våldtogs många av dem.

– Jag såg ett halvt dussin lik på marken med mina egna ögon. Här känner jag mig lite säkrare, men jag gråter när jag somnar och gråter fortfarande när

jag vaknar, säger Ehman Ahmed, 30. Hon ser apatisk ut och orkar inte ens vifta bort flugorna som kryper på henne.

HON VET ÄNDÅ att hon är trygg här. Ehman Ahmed sover i ett tält i en idrottsanläggning i staden Kassala tillsammans med andra flyktingar. Det är en av oaserna dit internationell hjälp nu når.

Men Ehman Ahmed har fortfarande inga nyheter om vad som har hänt hennes barn som blev kvar i flykten. ■

FAITHS OMVÄLVANDE RESA

Att bli förälder är ett av livets stora under.
Faith Kakembos son Oliver föddes för två år
sedan. Efter månader av kontroller på specialist-
mödravård kom han ut, lyfte huvudet och tittade
henne rakt in i ögonen. Ett svindlande ansvar.
Faith är glad över att vara mamma.
Och att ha en mamma.

TEXT: MAJKEN ÖST-SÖDERLUND / FOTO: ANNA LEDIN WIRÉN

INTERVJU: FAITH KAKEMBO

i träffas i Faiths föräldrahem i Jönköping. Förskolan är stängd, mormor och morfar har tagit hand om sonen på förmiddagen. Oliver känner sig hemma här, han och mormor har suttit och pysslat men så snart Faith visar sig i dörren hoppar han upp och tjuter: Mamma.

– Min mamma är min stora förebild, säger Faith. Hon är varm och inkännande. Jag har alltid känt mig älskad och sedd. Det känns fantastiskt att mina föräldrar också vill vara involverade i min sons liv.

Faith hann bli 37 år innan hon blev gravid. Inledningen var dramatisk.

– Jag mådde väldigt illa i början. Jag ringde till barnmorskan och sa att jag behövde något mot illamående. Hon var rätt oförstående, till slut var jag tvungen att säga att jag skulle stå på scen i Melodifestivalen om bara två dagar.

Faith fick sin medicin och fortsättningen av graviditeten blev betydligt lugnare. Men eftersom mödravården i Sverige inte lämnar något åt slumpen skrevs Faith in på specialistmödravård för att gå på extra kontroller, då man i något skede misstänkt tillväxthämning. I Faith fall var det dock en onödig insats.

– Oliver vägde 4,2 kilo och var 53 centimeter lång då han föddes. En praktbaby.

FAITH SÄGER ATT den första tiden som mamma var omvälvande. Hon som är utbildad anestesijuksköterska, var van att jobba i en steril miljö, i en operationssal där alla visste vad de skulle göra. Hon var fullständigt fokuserad och hade full kontroll över allt som hände. Nu stod hon inför uppgiften att

ta hand om ett litet liv som anlant utan instruktionsbok.

– Om det är något som skulle förbättras inom förlossningsvården i Sverige så är det tiden efter att barnet är fött. Det talas nästan ingenting om det, medan kontrollen innan barnets födelse är rigorös.

De flesta som känner igen Faith Kakembos namn förknippar henne med Melodifestivalen eller med Sång för Livet. I flera år har hon gett konserter tillsammans med pianisten Anna Lennartsson till förmån för Läkarmissionen.

Att hon är sjuksköterska väcker alltid en viss uppmärksamhet när hon jobbar med musiker. Den första gången

FAITH KAKEMBO

Familj: Föräldrar, två syskon och sonen Oliver, 2 år.

Gör: Vårdlärare, anestesijuksköterska.

Känd för: Sin musikaliska talang som blommade ut då hon började i en gospelkör som tonåring. Deltagit i Melodifestivalen två gånger, 2020 och 2022, den senaste gången med låten *Freedom*.

Förebilder: Whitney Houston, även om hennes liv slutade tragiskt.

Hjärteinsats: Jobbade på IVA under pandemin, iförd mask, med bristande tillgång på läkemedel och en i närmast kaotisk situation.

FOTO: LAKARMISSIONEN

Faith med pianisten Anna Lennartsson på konsert för Läkarmissionen.

FOTO: ROBIN LORENTZALLARD/TT

Faith vid hennes uppträdande i Melodifestivalen 2022, när hon framförde låten "Freedom".

”Om det är något som skulle förbättras inom förlossningsvården i Sverige så är det tiden efter att barnet är fött.”

hon deltog i Melodifestivalen blev hon faktiskt headhuntad. Något extremt ovanligt. Tv-producent Karin Gunnarsson hade säkert inte förväntat sig att få luren i örat då hon ringde och meddelade att hon önskade se Faith i uttagningen till Eurovision song contest.

– Hon ringde mitt under ett arbetspass och jag sa att jag inte hade tid att prata. Hon fick ringa senare.

HÄNDELSEN ILLUSTRERAR Faiths personlighet. Hon är jordnära, pragmatisk, osentimental. Hon fokuserar på sin uppgift. Ska hon göra något vill hon

göra det bra. Eller som hon svarar på frågan om hon skulle vilja delta i Mello en gång till.

– Om det är rätt låt, om det är något som jag kan stå för resten av livet, då vill jag vara med.

Något hon verkligen kan stå för är kampen för kvinnors och flickors rättigheter. Det har hon ärvt från sin mamma, precis som sitt yrkesval. Mamman har arbetat som distriktssjuksköterska, som pensionär ville hon göra något för kvinnorna i sitt hemland Uganda.

– Mamma hade en tomt i sin hemtrakt och ville göra något vettigt av den.

När hon väl bestämde sig för att satsa på en skola för flickor har hon fått stöd och hjälp på de mest fantastiska sätt både här i Sverige och i Uganda.

Faith räknar upp olika gåvor som föräldrarna fått ta del av, människor som velat bidra. Idag sköts det operativa arbetet helt av ugandier som bor på orten, skolan finansieras med en symbolisk skolavgift och stödet från föreningen, som Flavia, Faiths mamma grundat.

NÄR SAMUEL OCH FLAVIA flyttade till Sverige tillsammans med 1-åriga Faith i augusti 1986 lämnade de ett fattigt och

oroshärjat Uganda. Men så har det inte alltid varit. På 60-talet hade Uganda samma BNP som Sverige. Föräldrarna växte upp i ett välmående land. De hade genuina utbildningar i bagaget. I Sverige var de redo att kasta sig in i ett krävande integrationsarbete. De jobbade strategiskt, tog reda på vad som behövdes för att kunna få jobba som lärare och som sjuksköterska och så gick de helhjärtat in för att lära sig svenska. Till sin hjälp hade de paret Gerda och K-G Boiardt och Anna-Greta Knutsson som anmält sig till Röda Korset för att bistå flyktingar som kom till Jönköping

just då. De svenska kontaktpersonerna underlättade integrationsarbetet och de kunde också hjälpa dem när de vid fyra olika tillfällen hotades av utvisning. Utan den advokat som kontaktpersonerna skaffade skulle familjen antagligen aldrig blivit bofasta i Sverige.

– Jag minns dem som vänner, de tog ofta hand om mig och min syster. De blev den äldre generation som mina föräldrar saknade. Jag fick en svensk mormor.

PÅ VÄGGEN i vardagsrummet hänger en inramad tidningsartikel. Den gjordes

med pappa Samuel precis då de anlänt till Jönköping. Han är orolig över hur barnen ska tas emot i Sverige med sin annorlunda hudfärg och om de ska fjärmas från hemlandet när de blir äldre.

IDAG KAN PAPPA Samuel vara stolt över sina barn. En av döttrarna har jobbat i regeringskansliet, en har tävlat om att representera Sverige i Melodifestivalen. Svenskare än så kan det knappast bli. I julas var hela familjen tre veckor i Uganda. Faith ser det som att hon är extremt lyckligt lottad, hon har fått det bästa från två länder. ■

HOPP FÖR KONGO

Läkarmissionen verkar i världens mest bortglömda konflikter, där behoven är som störst men uppmärksamheten som minst. År av väpnade konflikter i Kongo har orsakat en humanitär kris med miljontals på flykt. Vi arbetar med insatser för hälsa, matförsörjning, utbildning och digital teknik.

TEXT: ERIKA STENLUND / FOTO: HANS-JÖRGEN RAMSTEDT

BILDREPORTAGE:
BORTGLÖMDA KONFLIKTER

FOTO: LÄKARMISSIONEN

Läkarmissionen bedriver projekt för ursprungsfolket mbuti, som attackerats av rebeller och tvingats fly sina byar i nordöstra Kongo.

FOTO: HÅKAN FLÅK

I Kongo, på Kyesherosjukhuset i Goma och Panzisjukhuset i Bukavu, bedriver Läkarmissionen arbete kring mödravård och kvinnors rätt till en säker förlossning.

Ett sätt att säkra tillgången på mat är att familjer får grödor till odling eller en egen get. Den ger näringsrik mjölk och överskottet kan säljas på marknaden.

FOTO: TORLEIF SVENSSON

Arbetet på Panzisjukhuset för överlevare av sexuellt våld, startade i början av 2000-talet och leds av gynekologen och fredspristagaren Dr. Denis Mukwege.

FOTO: HÅKAN FLÅK

Nutritionsarbetet i Kongo, involverar att identifiera barn som ligger i riskzonen för undernäring. De mest akuta fallen behandlas med näringsrik välling på sjukhus och familjerna får undervisning kring näringslära och odling.

Kriget i Kongo

Kriget i Kongo har sedan 1998 krävt miljontals liv, främst till följd av svält, sjukdomar och brist på sjukvård – och räknas som en av de dödligaste konflikterna sedan andra världskriget. Trots fredsavtal har våldet fortsatt, särskilt

i östra delen av landet, där väpnade grupper inte bara tvingar människor på flykt, utan också utsätter dem för brutala övergrepp. Det är en av världens mest utdragna och bortglömda humanitära kriser.

Har du frågor om bistånd?
Här reder vi ut begrepp och försöker
förklara hur saker hänger ihop.

Brunnsbörning i Afrika, hur funkar det?

Att borra brunnar är akut livräddning – men också ett framgångsrikt sätt att långsiktigt bekämpa fattigdom. Tillgång till friskt vatten ger människor i utsatthet nya livschanser i form av hälsa, försörjning och hållbar samhällsutveckling.

TEXT: BIRGER THURESON / FOTO: TORLEIF SVENSSON

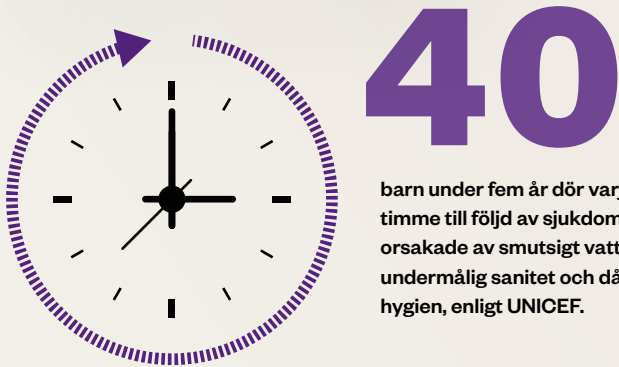

FOTO: HANS-JÖRGEN RAMSTED

”Vatten är en grundförutsättning för allt levande på jorden, och därmed också en förutsättning för människors hälsa och en hållbar utveckling.”

(Agenda 2030. Mål 6 – Rent vatten och sanitet för alla)

SÅ HÄR GÅR DET TILL NÄR LÄKARMISSIONEN BORRAR BRUNNAR

FAKTA:

- Under 2024 borrade eller restaurerade Läkarmissionen 304 brunnar i Etiopien, Niger, Sudan, Sydsudan och Tchad.

RINGAR FRÅN VATTNET

• Man brukar tala om ringar på vatten. När det gäller brunnsbörning kan man tala om ringar från vattnet. Effekter som påverkar människors vardag och samhällets utveckling. En bra brunn är inte bara en brunn utan en källa till liv, till ett värdigt liv och en hållbar utveckling.

Räddade liv

Folkhälsan förbättras drastiskt när människor har god tillgång till rent vatten. Fler barn får uppleva sin femårsdag, fler vuxna slipper sjukdomar som kolera och tyfoid.

Utbildning

Tidigare fick kvinnorna, även unga flickor som borde gå i skolan, tillbringa timmar med att vandra långa vägar för att hitta vatten – som ofta var av usel kvalitet. Nu hinner de ägna sig åt annat, som studier och produktivt arbete.

Mat på bordet

En brunn i byn ökar möjligheten till småskalig odling, som ger mat på bordet och kan generera inkomster från försäljning av jordbruksprodukter på närmaste marknad.

Trygghet

Kvinnornas och flickornas trygghet ökar. Sexuella övergrepp i samband med vandringar till osunda vattenkällor långt från hemmet är alltför vanliga.

Försörjning

För den som har boskap är rik tillgång till vatten helt avgörande. Brunnen betyder att familjen kan försörjas med hjälp av djurhållning.

Fred

Brunnsbörning kan minska spänningar och konflikter kring knappa vattenresurser, om lokalbefolkningens kunskap tas tillvara vid planering och genomförande. Samling vid pumpen blir då mer än en slogan.

VAD STÅR WASH FÖR?

• Förkortningen, som används flitigt i biståndssamarbete, står för **vatten, sanitet och hygien**. Läkarmissionen, som arbetat med brunnsbörning i Afrika sedan 1990, koordinerar samtliga WASH-projekt i Sudan och ett stort antal i Sydsudan, Tchad, Etiopien, Uganda, Somalia och Kenya i samarbete med UNICEF.

VATTENKÄLLANS PLUSMENY

• Till brunnen knyts sanitet och hygien – och utbildning i hur man skyddar barn. Erfarenheten visar att allt detta hänger ihop. En brunn med rent vatten, latriner, och så kunskap om vad handtvätt och andra hygieniska åtgärder betyder. Samt skydd av barn – samtala i stället för att slå, skola i stället för arbete. Detta tillsammans lyfter ett samhälle.

Bruno Kitoko, landchef för Kongo, rapporterar från gränsen till Rwanda när rebellerna hade intagit Goma.

FOTO: LÄKARMISSIONEN

BRUNO KITOKO

Ålder: 37 år.
Titel: Landchef för Läkarmissionen i Kongo.
Gör: Leder insatser inom hälsa, digitalisering, matförsörjning och krisrespons.
Familj: Fru och tre döttrar
Arbets i: Goma, Kongo – men just nu från Rwanda på grund av säkerhetsläget.

kopplingen, men annars behövs inte mycket mer än en läsplatta och internet för att samla in data. Det är en enkel sak att göra, men som har en enorm påverkan.

ATT SAMLA IN data handlar inte om statistik – utan om att varje barn ska få en rättvis chans. När vi vet vilka barn som fötts, var de finns och vad de behöver, kan vi rikta våra insatser och rädda liv.

De 480 000 människor som under tre års tid bott i flyktinglägren runt Goma har nu tvingats återvända till sina byar, eftersom rebellerna bränt ner lägren. De återvänder utan någon plan, till byar som också har förstörts och där det saknas vårdinrättningar, skolor och mat.

Utmaningarna är så många, eftersom de humanitära behoven är så extremt stora. Varje morgon vaknar du upp till problem vart du än vänder dig, eftersom nöden finns överallt. Jag vet att jag inte kan hjälpa alla. Men när jag ser hur våra medarbetare kämpar, utan vila och med hela sina hjärtan och när jag ser att människor blir hjälpta, då vet jag att det här arbetet gör skillnad.”

BERÄTTAT FÖR
ERIKA STENLUND

ATT HÅLLA IHOP NÄR ALLT FALLER

Bruno Kitoko leder Läkarmissionens insatser i krigets Kongo

” Jag är född i Goma, i östra Kongo. Genom åren har jag sett mycket – krig, lidande och stora flyktingströmmar – men detta var det värsta jag upplevt. När M23-rebellerna intog staden förändrades allt. Mitt hus ligger bara 200 meter från det enda berget i Goma,

där striderna var som värst. Från mitt fönster såg jag kulregn, kaos och död. Det var som en film.

På söndagskvällen fick jag ett samtal: ”Staden är tagen.” Under hela natten hörde jag konstant skottlossning. Två dagar senare var jag tvungen att gå ut för att köpa mat till

familjen. Då såg jag kroppar överallt, civila och militärer. Min kropp har reagerat på ett sätt jag inte känner igen. Jag har fortfarande svårt att sova och huvudvärken är ständig. Men jag vet att jag måste agera, för det är så många människor i nöd. Det alla behöver mest är fred, men det är större än vad jag ensam kan påverka.

TILLSAMMANS MED min fru och våra tre döttrar lyckades vi ta oss över gränsen till Rwanda. Därifrån koordinerar jag nu vårt arbete, medan vårt team fortfarande är kvar i Goma. Kyeshero- och Panzisjukhuset fortsätter att ta emot patienter trots akut brist på el, vatten, mediciner och blod. Internet är nere, bankerna är stängda och det finns inga kontanter att få tag på. Ändå ger vår personal

inte upp, utan jobbar dygnet runt och improviserar lösningar varje dag.

Vi har lyckats få in diesel till elaggregaten samt blod, mat och mediciner – tack vare våra kontakter, vår uthållighet och vårt mod. Till en början fick vi tanka ambulanserna och köpa säckar med ris på krita. Allt detta hade varit omöjligt utan det starka nätverk vi byggt tillsammans med våra lokala partners, som CEPAC.

”Det är svårt att fly när man saknar dokument. Det är med registreringen allt börjar, att varje människa räknas.”

Sjukhuset har satt upp tält utanför byggnaden för att kunna ta emot alla skadade. Den största bristen är fortfarande mediciner. Eftersom patienterna saknar pengar kan sjukhuset inte köpa nytt. Dessutom är kostnaden hög för att driva elaggregat med diesel.

Samtidigt har krisen visat hur avgörande digitaliseringen är – inte minst i flykt. När människor tvingades lämna sina hem och fly till Rwanda under striderna var det många som hade stora problem, eftersom de saknade dokument på sina barn. Om du inte är registrerad har

du svårt att få vård, vaccin och skydd. Det långvariga kriget i Kongo har gjort landet instabilt, och att samla information om människor på flykt är en stor utmaning. Sedan 2018 har vi trots detta arbetat med digital födelseregistrering på fem sjukhus i Kivu-provinsen, och mer än 49 000 barn har registrerats med namn, födelsedatum, kontaktuppgifter och hälsostatus.

Tack vare systemet kan vi skicka sms-påminnelser om vaccinationer till föräldrarna. Familjer på flykt kan vi ändå nå med erbjudanden om vaccination i flyktingläger. När barnen vaccineras skannas både barnens identitet och vaccinet med en läsplatta. På så sätt vet vi exakt vad som har givits och kan hålla koll på vaccinförrådet. Utmaningen är internetupp-

Att registrera varje människa som föds handlar inte om statistik, utan om rättigheter. Här registreras en mamma och ett nyfött barn på Kyesherosjukhuset.

FOTO: LÄKARMISSIONEN

Sårade och skadade fortsätter att strömma in till Kyesherosjukhuset i Goma, där rebellerna M23 har tagit över staden.

FOTO: LÄKARMISSIONEN

Visionen blev 32 300 kronor till Panzi

När Hans Brandström fyllde 70 år startade han en egen insamling.

”Min vision har alltid varit läkarinsatser i hjärtat av Afrika där lidandet varit som störst. Det blev aldrig så! Men nu är det dags, med er hjälp! På Panzisjukhuset i Kongo kan jag nu, med era gåvor och genom dr Denis Mukwege och hans medarbetare, indirekt bota, lindra och trösta ytterligare några kvinnor och barn som lemlästats av krig och våldtäkt”.

Texten ovan är Hans Brandströms egen, till insamlingen han startade i samband med sin 70-årsdag. Hans gäster skänkte hela 32 300 kronor till arbetet på Panzisjukhuset till förmån för överlevare av sexuellt våld i Kongo via Läkarmissionen.

– Jag kom aldrig till Afrika eller Indien som läkare, så det kändes fint att få göra en insats dit jag själv aldrig hamnade, säger Hans Brandström.

Berätta om dig själv!

– Jag är en idrotts- och musikintresserad person

HANS BRANDSTRÖM

Ålder: 70 år
Bor: Visby, Gotland
Familj: Hustru och fem vuxna barn
Gör: Pensionerad läkare och arbetar inom primärvården, har ett dixie-band och gillar idrott och körsång.

– Det blev en härlig fest här på Gotland när jag fyllde 70 år. Vi bjöd in till öppethus med ett 100-tal gäster, nya och gamla vänner, syskon och familj, säger Hans Brandström.

som just kom från ett lunch-gig med vårt lilla dixie-band på jazzklubben här i Visby. Hela mitt liv har jag arbetat som läkare och fortsätter, trots att jag är pensionerad. Jag växte upp i en stor familj med åtta syskon, där musik och scouting var en stor del. Min dröm var alltid att arbeta som läkare där behovet är som störst, men när det inte blev så känns det kul att få bidra på det här sättet.

Hur kom det sig att du ville arbeta utomlands som läkare?

– Jag växte upp i en familj där kyrkan och engagemang för andra var en självklar del av livet. Man samlade in pengar till missionärer, innan missionär blev ett fullt ord, och hemma fanns en stark övertygelse om att ”man ska vara tacksam för det man har, men banna mig

ge ifrån sig lite grann också”. De tidningar som fanns hemma hos oss var Göteborgsposten, Kalle Anka och Svenska Journalen. Trots att vi var en stor familj på tio personer, hade vi ofta någon missbrukare boende hos oss som behövde komma på fötter och fick ta vindsrummet ett tag. Mor var hemmafru, far var köpman i Göteborg, och våra somrar på västkusten var härliga. Men det var ett särskilt möte som satte spår – en läkare vi kände, som arbetade i Afrika på 60-talet. När han kom på besök samlades både vuxna och barn och lyssnade fascinerat. Han blev en av flera personer som har inspirerat mig.

Din insamling drog in hela 32 300 kr, fantastiskt! Men varför gjorde du detta?

– Ja, det var ju kul! Men det var inte jag – det var alla

andra. Jag känner en tacksamhet till livet och har det jag behöver, och jag ville också skona mina vänner så att de slapp fundera över presenter. När jag sammanfattar mitt liv, så ser jag att jag aldrig kom till Indien eller Afrika som läkare. Jag har gått utlandskurser i katastrofmedicin och var redo att åka, men sedan hände det saker i familjen som gjorde att jag aldrig kom in i väg.

Varför blev det Panzisjukhuset och kvinnor i Kongo?

– Det var en kombination av vad jag tycker är viktigt och vad jag har läst, att pengarna verkar hamna där de ska. Dr. Denis Mukwege är en modig kollega som driver en seriös verksamhet med kopplingar till både universitet och lokalsamhälle. Jag värdesätter att arbetet är vetenskapligt och beprövat, och Mukwege är en pionjär som utvecklat kirurgiska metoder för att operera svårt skadade kvinnor, sådant som inte står att läsa i många läroböcker. Men det handlar inte bara om kirurgi, utan också om mödravård och det förebyggande arbetet. Kvinnorna som överlever blir sällan hjältar, ofta blir de i stället utstötta. Det är så mycket grymhet i detta. Panzisjukhuset har ett gott rykte, det är viktigt när människor ska skänka pengar.

ERIKA STENLUND

Vill du också starta en egen insamling?
För mer information scanna qr-koden med mobilen.

”En liten triangel kan göra hela skillnaden”

För ett par år sedan hörde jag en norsk barnsjuksköterska föreläsa om hur han bemöter sina patienter. Hur han, på väg in i ett rum där ett sjukt barn ligger, scannar av det så snabbt han bara kan. Registrerar om det hänger något på väggarna, ett foto på nattduksbordet eller vad hen har för gosedjur, innan han slår sig ner hos barnet. Kanske får han syn på ett favoritfotbollslag de kan prata om, ett fotografi på ett husdjur eller så kan han kanske prata lite med nallen en stund, om barnet är blygt. Detta är hans sätt att respektera att alla barn är olika med olika behov. Det är också ett sätt för barnen att en liten stund få känna sig unika och viktiga.

HÄROMDAGEN HADE jag själv glädjen att träffa en läkare med liknande förmåga. Då jag, läkarbarn till trots eller kanske just därför, har en förmåga att måla upp fasansfulla scenarier vid minsta lilla undersökning har jag ett stort behov av att den som bär den vita rocken inte bara är snäll och förstående utan gärna också är lite humoristisk utöver sina många högskolepoäng. Och nu hade jag alltså turen att träffa just en sådan. Innan vi skildes åt frågade jag honom hur han tänker när han kommunicerar med sina patienter. Är han alltid så här pedagogisk och ritar teckningar på vad som händer i olika organ? Skojar han med alla? ”Nej, nej”, svarar han. ”Mina patienter är så olika så jag behöver bemöta dem som jag tror

FOTO: PETER OEDERLING

jag i hög grad gör i mitt arbete inte minst som programledare. Och jag påmindes om hur jag som gammal cellist alltid sett människor som olika instrument. En fiol till exempel vill ha ordning och reda och gärna få frågorna i förväg, medan en trumpet kan ta det mesta på uppstuds. Basfioler är lugna och trygga, klarinetter introverta, harpor ensamvargar och slagsektionen blir lätt rastlösa.

DET HELA KOMMER från när jag spelade i orkester och upplevde hur många olika instrument det finns och hur alla behövs, om än på olika vis. Och mig hjälper det att se instrument i människor för att, precis som min doktor sa, bemöta dem på det sätt jag tror att just de vill bli bemöta på. Men också för att komma ihåg att alla är unika och viktiga, om än väldigt olika. Hur en liten triangel i ett bombastiskt

”För mig hjälper det att se människor som instrument.”

att just de vill bli bemöta. Jag brukar se dem i ögonen och känna vilket handslag de har så vet jag någorlunda hur jag ska göra”. Han ger ett exempel på en patient han haft tidigare på morgonen som bara ville ha saklig information och förslag på lösningar, allt i rask takt. En som alltså inte är ute efter att någon skojar med honom, än mindre ritar teckningar.

På vägen hem funderade jag på hur jag själv gör när jag möter människor, vilket

stycke av Brahms till exempel kan göra hela skillnaden. Jag vet också när jag slarvar med just detta. Inte orkar ta mig tid att lyssna eller har förutfattade meningar om en person, och hur mycket sämre de mötena blir. Alla, precis alla, vill känna sig sedda, lyssnade på och unika på sitt alldeles speciella vis. Tänk om vi kan hjälpas åt allihop att få varandra att känna så.

SUDOKU

Lätt

	8		1	2				4
			6		7	1		
	5			8	4		3	
		2						
				7				
	7			6	8		2	5
2			5	4	6	7	8	
					1	2	5	3
7								1

Medelsvår

8			3	9				
	6	7			8	4		
					2			
		4	6	7	9			
9				3				
	1							2
		2			4		1	
			1			3		
		9				7	4	

Fyll i de tomma rutorna så att alla siffror från 1–9 finns med i varje lodrät och vågrät rad, samt i varje fält med 9 rutor.

Krysslösning februari

Här är det rätta svaret på korsordet i februari numret 2025. Ett stort grattis till Jan Clewemar, Kungsängen, Torbjörn Sjöquist, Borlänge och Gudrun & Lennart Welandar, Åsenhöga som vann Birger Thuresons bok *"Leva livet ut"*.

KORSORD

BIGOTT	ORDNAR SPRÅK- RESOR	TAS VID VÄNTAN	KORT ETAGE	BILDAD BONDE		WILDES DORIAN	ÖKEN- TORR	SÖKTE HÄMN- D	GAFFEL- SEGEL						
↳						LETA I MÖRKER POKER- HAND						ÄTA I HULL			MED JÄMNT TILL- RÄCKLIGT
MOTOR- DEL										SURF- PLATTAN					
FÄRDIG INSEKT	ÖFOLK		TAKT- FULLT KLYFTAN									INGET ATT TALA OM	FRÅN SÖDER- MAN- LAND	VISKA	
↳					ÄR UNIK DEN TRIMMAT				SLITEN FRÖD- INGS JAN						
HOV- PENGAR							MOT- GÅNG MUSIK- PARADER					KANAL MED 1			
SKA KRITISERA AVHAND- LING										TUNN FÄRG DISPYT					RITA AV
EFTER DE ANDRA		FLOD DRÖJA KVAR			GALG- PLATS SES KÄRA	↔						KLUBB HON SPRÅK- AR I IRAN			
↳				BRÅDS- KANDE JUNIOR				KAPA STRÅNG SPEL- KONSOL							
STRÅL- ANDE	ED- STRÖM		GÅ STEL- BENT LUDDIGT						LITEN ORKESTER		ELVA I MADRID				
↳					TAPPAT FRANSKT FOLK I AFRIKA									SES MED FRAN- CISCO	
RING- FRUKT?						DÅLIG VANA					TRIVSEL- ORD Ä I BERGEN				
FLYTANDE NATUR- GAS				PIRATS SYSSEL- SÄTT- NING						KISTOR OCH BÅTAR					
ÄR INTE MED						SPANSKA DRYCKEN							FINNS I KOKSALT		

**Klipp
ut och
skicka!**

**Ges ut av Läkarmissionen
och är en organisations- och
medlemstidning**

**Generalsekreterare
och ansvarig utgivare:**
Josephine Sundqvist

Biståndsprojekt:
Andreas Zetterlund

Redaktör:
Erika Stenlund

Redigering:
PW Design

Givarservice:
info@lakarmissionen.se
Annonsbokning:
Hanna Rosell
hanna.rosell
@lakarmissionen.se
Foto omslag:
Anna Ledin Wirén
Tryckeri:
Ruter AB

Postadress:
Läkarmissionen
162 88 Vällingby

Telefon:
08-620 02 00 växel

Hemsida:
www.lakarmissionen.se

E-postadress:
info@lakarmissionen.se

Majkryssset

Du behöver inte skicka in hela kryssset. Fyll bara i tävlingskupongen här bredvid eller skriv svaren på ett vykort. Skicka till: Läkarmissionen, 162 88 Vällingby. Märk kuvertet "Journalenkryssset nummer 2, 2025". Du kan även maila ditt svar till info@lakarmissionen.se. Senast den 15 juni 2025 vill vi ha ditt svar. De tre först öppnade rätta lösningarna vinner "*Claras kakbok*" av Clara Lidström.

90 SVENSK
KORTLO INNSAMLINGS
KONTROLL

KÖP EN SÄKER FÖRLOSSNING!

180 kr

Hjälp en kvinna i utsatthet att få föda säkert på sjukhus.

Köp en säker förlossning för 180 kronor i vår gåvoshop och skriv en personlig hälsning på gåvokortet.

SCANNA QR-KODEN MED MOBILENS KAMERA

FÖR ATT KOMMA DIREKT TILL PRODUKTEN:

 Läkarmissionen

läkarmissionen.se | 08-620 02 00 | Swish: 90 00 217